

Mälestuse raamatuke

leerilastele.

Raasanne eluteese.

Kirjutanud

Kroonlinna õpetaja M. J. Eisen.

Jurjewis.

Kristliku rahvakirjanduse agenturi kuluga trükitud.

1900

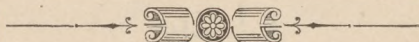
Mälestuse raamatuke

leerilastele.

Kaasanne eluteele.

Kirjutanud

Kroonlinna õpetaja M. J. Eisen.

Jurjewis.

Kristliku rahwakirjanduse agenturi kulusi trükitud.

1900.

Эстляндская Евангелическо-Лютеранская Консисторія симъ
удостоверяетъ, что къ печатанію этой книги со стороны сей
Консисторіи препятствій не имѣется.

Ревель, Вышгородъ, 4 Ноября 1899 г.

№ 1545.

Президентъ: (подпись).

За Секретаря: (подпись).

Дозволено Цензурою. — Юрьевъ, 4 Февраля 1900.

Snäfenburg'i trüff.

.....

fündinud

ristitud

on leeri (peafooli) lõpetamise järele täisealiseks
ristitoguduse liikmeks sisse õnnistatud ja esimest
korda pühale armulauale võetud

.....

.....

Mälestuse salmid piiblist.

Sisseõnnistamise = aegsed töötused.

1. Kas ja tunnistad oma enese südamest usku kolmainu Jumala, Isa, Poja ja Püha Waimu sisse, nagu ta ennast oma sõnas meile ilmutanud ja nagu seda mööda seda usku ewangeli=Uuteruse koguduses selgesti ja puhtasti tunnistatakse ja kuulutatakse?

Jah!

2. Tunniista siis ise südamega ja suuga awalikult Jumala ja koguduse ees seda oma usku, kelle sisse sind ristitud ja kelle järele sind õpetatud:

Mina usun Jumala Isa, kõigewägewama taewa ja maa Looja sisse. Mina usun Teesuse Kristuse, Jumala ainusündinud Poja oma Issanda sisse, kes on saadud Pühast Waimust, ilmale toodud neitsist Mariast, kannatanud Pontius Pilatuse all, risti löödud, surunud ja maha maetud, alla läinud põrgu=hauda, kolmandamal päewal jälle ülestõusnud surnust, üles läinud taewa, istub Jumala oma kõigewägewama Isa paremal käel, sealt tema tuleb kohut mõistma elawate ja surnute peale. Mina usun Püha Waimu sisse, üht püha ristikogudust, pühade osasaamist, pattude andeksandmist, liha ülestõusmist ja igawest elu. Amen.

3. Kas ja töotad selle eest hoolt kanda, et seda usku mööda elada, oma Lunastaja järele alanduses ja

sõnakuulmises käia, Jumalat armastada kõigest südamest ja ligimest nagu iseennast?

Jah!

5. Kas sa töotad ka, et sa nõnda võiksid elada, alataks palwes Issanda armuandisid, nimelt ta sõna ja sakramentide üstawalt tarwitada?

Jah!

Jää Jeesuse juurde.

Siis ütles Jeesus nende kahteteistkümne wasta: Kas teiegi ka tahate ära minna?

Siis kostis temale Siimon Peetrus: Issand, kelle juurde peame meie minema? Sull on igawese elu sõnad. Sa meie oleme uskunud ja tunnud, et sina oled Kristus, elawa Jumala poeg.

Jeesus kostis neile: Eks mina teid kahteteistkümme ole ära walitsenud ja üks teie seast on ometi furat!

Aga tema rääkis Juudast, Siimona pojast Issariotist, sest seesinane pidi teda ära andma ja oli üks neist kahesteteistkümnest.

Joh. 6, 68—71.

Wiie leiwaga ja kahe kalakesega on Jeesus kõrbes 5000 meest söötanud. Niisugust abimeest lähed meile tarwis, abimeest, kes meid seda wiisi hõlpsalt võib toita! arwab rahwas. Sa sedamaid tahab rahwas Jeesust kuningaks teha, lootuses, et siis alati sarnast head elu võiks maitsta. Aga Jeesuse riik pole siit maailmast. Enne weel kui rahwas aru saab, on

Teesus nende keskelt kadunud. Alles hiljem leiab rahwas uuesti Teesuse üles. Uuesti hakkab rahwas Teesusest imetähti nõudma ja tähendab, et Sumal Moosese ajal manna taewast annud. Selle peale wastab Teesus: Mina olen eluleib: kes minu juurde tuleb, see ei pea nälga nägema ja kes minu sisse usub, see ei pea iial jänutama. (Joh. 6, 35). See kõne sünnitab nurisemist. Teesus ei katsu nurisemist waigistada, waid seletab weel selgemini Sumala riigi asju. Kes minu liha sööb ja minu werd joob, sellel on igawene elu ja mina äratan teda üles wiimasel päewal. (Joh. 6, 54). Selle ja muu niisuguse kõne peale hüüawad mitmed jüngrid: See kõne on kõwa! Kes võib seda kuulda! — Weel ütleb Teesus mõned sõnad ja juba läheb palju jüngreid tema juurest ära ega kõnni enam temaga. Sellepärast paneb Teesus kaheleteistkümnene küsimise ette: Kas teiegi ka tahate ära minna? Teised jüngrid on nii kergelt ära läinud, mis ime siis, kui ehk kaheleteistkümnene tahtmine tuleb ära minna. Ja me teame, et hiljemini üks läski weel ära.

Kas sinagi tahad ära minna? küsib Issand Teesus sinult. Sa mõtled ehk iseeneses: Imelik, kuidas võib Ünnistegija nii küsida! — Sisiseõnnistamise päewal olid sa walmis Peetrusega tunnistama: Issand, sina tead kõik, sa tunned, et ma sind armastan. Jah, kui meie terve elu siseseõnnistamise päewa sarnane oleks, siis pruugiksime wäha Issandast lahkumist karta. Siseseõnnistamise päewal näitab maailm

noorele hingele kõige kaunimat külge. Sugulased ja sõbrad tulewad õnne soovima, toowad tihti kingitusi ja rõõmustawad, et noor inimene nii kaugelt saanud. Aga ära usu, et maailm tõesti niisugune on, nagu ta sisseõnnistamise päeval ennast näitab. Ta halwad küljed astuwad liig pea päewawalgele. Kümnete kaupa saadab ta noorele hingele kiusatusi wasta, sada wõrku paneb ta püüdmiseks teele ette, tuhandel wiisil tuleb ta Issanda juurest ära ahwatlema. Meie hinge waenlane käib ümber otsekui mõiraja lõwi ja otsib, keda ta ta wõiks neelda. Ei ta tule alati saadana näol, et sa ennast ta eest teaksid hoida. Tihti paneb ta enesele koguni walguse ingli riided selga. Seade sõprade ja seltsiliste näol tuleb ta sind kiusama. Sellepärast waata ette. Miipea kui sa näed, et su sõprade ja seltsiliste seas ei ole enam Seesust, nii pea põgene nende juurest. Ühest kuninga pojast räägitakse, et ta halwade seltsimeeste sekku sattus. Noormees sai aru, et need pea ta hoopis hukatuse teele wiisid. Kudas neist pääseda? Ühel öösel tõusis ta üles, istus ratsahobuse selga ja põgenes seltsimeeste juurest ära. Wäga õnnis on inimene, kes ei käi hõelate nõuu järele, ega seisja patuste tee peal ega istu pilkajate killas. (Laul 1, 1.)

Meid hüütakse tihti talledeks. Tallede aga on see wiis, et kui üks ees läheb, teised warsti järele jooksewad. Mõne korra jooksewad talled seda wiisi kas surma juhu. Nii mõni tall on Issandagi karjast ära jooksnud. Kannad sa ka talle nime, ära ole ses

tüüdis ometi talle farnane, et sa uisapäisa teise järele jookseb. Waata hoolega ette, kuhu wiib sind see tee, mis teine eel läheb. Teine ehk jookseb Jeesuse juurest ära ja sina tahaksid talle järele joosta? Sina oled ju ometi töötuse annud jäädawalt Jeesuse juurde jääda. Ara pane sellepärast imeks, kui Jeesus sinultki küsib: Kas sinagi tahad ära minna?

Jeesusel on õigust küllalt nii küsida. Pane maailma elu tähele. Kui palju ei ole Sumala sõna pillkajaid, joodikuid, walelikka, abielu ärarikkujaid, wargaid, laimajaid, ülepea mitmesugu kurjategijaid. Kust on need wälja tulnud? Ei mõeralt maalt. Omal ajal seisiwad nemadki Issanda altari ees, andsiwad Issandale töötuse niisama nagu sina, ja ometi langesiwad nad. Suurem jagu jüngreid taganes Jeesusest, 12 jäi järele ja neilgi oli ühes kurat. Juudas läks ja müüs wiimaks Jeesuse. Hea oleks, kui meie päiwil 12 hulgast üks ära taganeks. Nii-sugusel korral ei oleks hädaoht weel liig suur. Meie päiwil tahab saadan aga kõiki 12 enesele pärida ja paraku saab ta 11 enesele tihti ohwriks, nii et üks kõigist Jeesusele jääb. Seal on siis põhjust küllalt küsimiseks: Kas sinagi tahad ära minna?

Kui me waatame jüngrite ja leerilaste äramine-mise peale Issanda juurest, tahab kartus wägisi wõimust wõtta. Kas sa jõuad kõigi kuusatuiste tormide ja ahwatlemiste tuulte wasta seista? Kas sa jaksad mõistuse üle usuga walitseda ja ütelda: Kirjutatud on: sellepärast usun ma! Kas sa jaksad kuusaja

minema saata, kui ta sind oma õuntega tuleb võrku saatma? Kas sa jaksad hädaohtudegi kõrbes Jeesusele truuks jääda, ilma et sa Egiptuse lihapottisid taga igatsesid? Jseasi oleks, kui Jeesus ütles: sa pead! Palju enam maksab aga siin sõna: kui sa ei taha, võid sa minna. Loomad pannakse küttesse ja sunnitakse sinna minema, kuhu inimene tahab. Drjad sunnitakse seda ehk teist tööd tegema. Kui aga kusalil wabaduse maa on, siis on see just Kristuse riigis. Sunnitöö selle wasta walitseb saadana juures. Sa ometi armastab suurem hulk inimesi enam saadana sunnitööd kui wabadust Kristuse juures. Drja waim ja orja loomus ei kõlba Kristuse riiki. Tahad sa Kristuse oma olla, siis pead seda hea meelega olema. Kudas on sinuga lugu? Wõi ehk tahad sinagi ära minna, ära minna sunnitööle, nagu suurem hulk sinu ligimisi? See on tähtjas, ütlemata tähtjas küsimine ja nõuab, et isennast hoolega läbi katsud. Selle küsimise õige koostmine awab sulle kas taewa ehk põrgu wärawad.

Oh et sa Peetrusega igal ajal wõitsid tunnistada: Jssand, kelle juurde pean ma minema? Sull on igawese elu sõnad! Ma olen uskunud ja tunnud, et sa oled Kristus, elawa Jumala poeg! Sisseeõnnistamise ajal tunnistasid sa küll seda wiisi. Sellele tunnistusele jää truuks. Ära anna iialgi kaksipidimõtlemisele maad, ehk muidu kaotad sa warsti igawese elu!

Ei ole kedagi teist kui Jeesus, kelle käest sa igawese elu saaksid. Maailm ja saadan lubawad küll

ka elu anda, aga nende elu on igawene hukatus. Teesus ise on elu ja annab elu. Temast ei wõi keegi lahkuda, kell igawene elu ja õnnistus armas. Igaüks tahaks küll igawest elu saada, aga paraku unustawad sajad ja tuhanded ju järgmisel filmapilgul oma tahtmise. Nad lähewad ja müüwad läätse leeme eest igawese elu ja õnnistuse. Kes aga Kristusest lahkeb, lõikab kohe need sidemed nagu nuaga katti, need sidemed, mis teda Kristusega ühendawad. On sidemed katti, ei woola Kristusest ka enam igawest elu kaugemale. Igawese elu asemele astub igawene hukatus.

Kristusel on igawene elu ja Kristus on elawa Jumala poeg, meie Õnnistegija. Kas on see ka sinu usk? On sull elaw usk südames, siis saad sa ikka uut jõudu Kristuse kääst. Usk murrab läbi kiwist ja rauast ja äratab üles hauast. Ilma usuta ei wõi ükski Jumala meele pärast olla, sest kes Jumala juurde tahab saada, see peab uskuma, et tema on ja et ta tasujaks saab neile, kes teda otsiwad. (Ebr. 11, 6.)

Kas tahad sa Kristust alati oma Õnnistegijaks pidada ja tema sisse uskuda? Ma loodan, sa tahad. Aga kas wõid ka? Tahtmist on mõnelgi olnud, aga täitmine puudus. Sa langed nende jälgedesse, kui sa oma jõu peale loodad. Tuleta Peetrust meelde. Tulgesti tunnistab ta: Sina oled Kristus, elawa Jumala poeg! See Peetrus, kellest Teesus ütles: Sina oled Peetrus ja sellefinatse kalju peale tahan ma ehitada oma koguduse ja põrgu wärawad ei pea seda ära wõitma. (Matt. 16, 17), see sama Peetrus

salgab hiljemini Teesuse ära ja hüüab: Ma ei tunne seda inimest! Kudas võid sina siis seisma jääda, kui Peetrusti ei jäänud, kui kõik jüngrid ära põgenesivad?

Sa langed, langed sügavamasse veel kui Peetrus, kui oma jõu peale loodad.

Ei aita meie nõuu ja töö,

See on küll pea lõpnud.

Üks mees on võitlemisele

Meil Tsast appi tulnud.

Kas tunned seda meest?

Ta nimi Teesus Krist.

Wõit talle peab jääma.

Kristust palu appi! Walwage ja paluge, et te kiisatusesse ei lange! On Kristus sinuga, siis peavad kõik waenlased taganema ja võit sulle jääma. Võidu saad ja aga üksi Kristuse läbi, seda pea meeles! Sellepärast ära lahku iialgi Kristusest, tulgu, mis iganes tulgu. Kristusega alusta päewa, lõpeta päewa, Kristusega tee oma tööd. Kristus olgu sull esimene, olgu wiimne. Mis ja iganes ette võtad, küsi ikka: Mis ütleb Kristus selle kohta! Uju Kristuse sisse, armasta teda, temalt saad ja igawese elu ja õnnistuse!

Mõttele oma töotuste peale!

Korra ütles keegi wanem inimene: „Tawis õige waatama minna, kudas leerilapsi sisse õnnistatakse!”

„Kas ja seda siis enam ei mäleta, kudas find ennast sisse õnnistati?” küsisin ma.

„Sest ei tea ma enam midagi. Kõik on mul meelest ammugi ära läinud!“ vastas see.

Paraku ei või seda sugugi aruldaseks nähtuseks arvata, et mitmed mõne aja järele pärast leeritamist püha talituse täiesti on ära unustanud. See püha talitus on ometi nii tähtjas, et ta sull terve eluaja meeles peaks seisma. Kõige vähemalt ei tohi sa iial oma osavõtmist sisseõnnistamisest ära unustada. Sinu sisseõnnistamisel ei olnud su hingekarjane ainult tegew, ei, pea meeles, sa isegi võtsid tegewalt osa. Kudas aga? Koguduse ja Sumala ees tunnistasid sa oma usku üles, koguduse ja Sumala ees andsid sa oma töotuse, mis sa eluaja täita lubasid! Hirmus, kui inimene niisuguse awalikult antud tunnistuse ja töotuse unustab! Poeg lubas isale wiinamäele tööle minna, aga ei läinud: poeg pettis ainult isa. Kes aga pühas kajas antud tunnistused ja töotused unustab, petab inimesi ja Sumalat.

Peeriajal seletati sulle ristimise leping ära. Sulle anti teada, mida Sumal nõuab ja mida ta töötab. Ristimise ajal astusiwad waderid sinu eest välja, nüüd pidid sa ise tunnistust andma, et waderite antud tunnistus sinugi tunnistus, et Issand Jeesus sinugi Snnistegija on. Niisugust tunnistust nõuab Issand, sest ta ise ütleb: Kes mind tunnistab inimeste ees, teda tahan ka mina tunnistada oma isa ees, kes taewas on! (Matt. 10, 32). Terve koguduse ees ja koguduse kuuldes tunnistasid sa oma ristiusku. See tunnistus oli leeripetuse wili. Kui tähtjaks

niisugust awalikku tunnistust tuleb pidada, seda seletab Paulus Timoteusele üteldes: Võitle head usumõitlemist, hakka igawesest elust kinni, seks oled sina ka kutsutud ja oled ülestunnistanud head tunnistust mitme tunnistaja ees. (Tim. 6, 12.)

Pea meeles, et sulle sisseõnnistamise ajal küsimisi ette pandi ja sa nende peale vastasid. Need küsimised ei nõudnud sinult ainult usu tunnistust, vaid ka püha töotust. Sa töotasid ristimise lepingut truusti pidada. Sa töotasid seda mööda elada, ja Jumala sõna ja sakramentisid hoolega pruukida. Seda kõik töotasid sa. Ära unusta neid töotusi. Waata, selle raamatu eesotsas on nad ära trükitud. Loe neid ikka uuesti, et nad sulle hästi meelde ja südamesse jääksiwad!

Jumala sõna põhjusel nõuab kirik niisugust töotust. Õnnistegija ei ole palja tunnistusega rahul, vaid ütleb: Kui te minu sõna sisse jääte, siis olete tõesti minu jüngrid. (Joh. 8, 31). Ja Paulus nõuab: Pea meeles terwet sõnade õpetuse märki, mis sa minult oled kuulnud usus ja armastuses, mis Kristuse Jeesuse sees on. Seda head su hooleks antud wara hoia Püha Waimu läbi, kes meie sees elab. (2 Tim. 1, 13—14). Sina aga jää selle sisse, mis sa oled õppinud ja sest märku saanud, sest et sa tead, kelle käest sa oled õppinud. Ja et sa lapsest saadik pühi kirju tunned; need wõiwad sind targaks teha õnnistuseks usu läbi, mis Kristuse Jeesuse sees on. (2 Tim. 3, 14—15.)

Mõni ütleb ehk: Aga kui ma edespidi tunnen' et see õige ei ole, mis ma nüüd töotan? See on ometi walearwamine. Kirik ei nõua sulst midagi muud kui ainult seda, mis ammu juba tõeks tuntud. Teist paremat ega kõrgemat tõsidust ei ole kui risti-ustu tõsidus. Paremat õpetust elamiseks ei wõi keegi leida kui mis ewangelium õpetab. Sumala sõna on see alus, kelle peal meie kirik seisab. Sellepärast wõib igaüks julgesti töötuse anda. Ülepea ei sunnita kedagi wägisi töötust andma. Kes arwab, et ta töötust pidada ei taha ehk wõi, jätku töötus andmata. Oled sa aga töötuse annud, siis olgu su ülem hool seda terve eluaja pidada. Mõttele Jewta peale! raske oli tall töötus täita, aga ta oli töötuse annud ja pidas seda. Tuleta enesele ühtlasi Abjalomi meelde. Abjalomgi räägib töötustest, aga unustab töötusi täita. Aga waata, juba on tamme oks tugew küli, et Abjalom selle otjas kõlgub. Pead sa oma töötused, waata, siis raiud sa tamme maha, et ta oks sulle wiga ei wõi teha. Sõnast meest, hõrga sarwest! ütleb wanasõna juba. Sa andsid sõna, ela selle sõna järele, ehk muidu saad sa Deemaseks, pahemaks weel kui Deemaseks, saad uueks Suudaks. Pea sinu, mis sull on, et ükski ei saa sinu krooni wõtta? (Jlm. 3, 11.)

Kõnni kitsast teed!

Greeklaste Kalewipojast Heraklesest räägitakse, et ta korra teelahkmele jõudis. Herakles jäi mõtlema,

misjuguft teed minema. Korraga nägi ta: tats naesterahwast tuli talle wasta. Üks neist, ilus, aga poolpaljas, läks kartmata Heraklese juurde, hakkas ta ümbert finni ja töötas talle suurt õnne, kui ta temaga tulla.

"Kes sa oled?" küsis Herakles.

"Minu sõbrad nimetawad mind lustiks ja rõõmuks, mu waenlased aga patuks!" wastas naesterahwas.

Nüüd waatas Herakles teise naesterahwa peale. See ei olnud nõnda ilus, aga ta näost paistis taewa rõõm; rahulikult ja tõsiselt seisib ta Heraklese ees.

"Kuhu sa mu wiid?" küsis Herakles sellelt naesterahwast.

"Baewast ja wiletsusest wiin ma sind läbi, aga ma töotan sulle suremata põlwe, kui sa ennast minu juhatuse alla annad!" wastas see teine naesterahwas.

Sedamaid oli Heraklesel nõuu peetud: ta saatis esimese naesterahwa minema ja andis teisele kätt. "Baewast ja wiletsusest tahan ma sinuga läbi minna, et suremata põlwe pärida!" hüüdis Herakles.

Seda wiisi tegi ennemuistne pagan. Sina oled ristiniimene, kudas teed aga sina? Sinagi oled leeri lõpetusega nagu teelahkmele jõudnud. Tänini olid sa enam wanemate ja kaswatajate hoole all, need näitawad sulle õiget rada, nüüd leerilõpetuse järele pead aga enam ehk vähem iseene eest hoolt hakkama kandma. Kaks teed on sinulgi ees. Üks tee wiib taewasse ja igawesele õndsusele, teine saadab põrgusse ja igawesesse hukatusesse. Ütle mata tähtjas on selle-

pärast õiget teed käia. Need teed seisawad igal inimesel ees, aga Sumal paraku, suurem hulk kõnnib hukatuse teed. Jeesus ise ütleb: Minge sisse kitsast wärawast, sest see wäraw on lai ja see tee on suur, mis hukatusesse wiib ja palju on neid, kes sealt sisse lähewad. See wäraw on kitsas ja see tee waewaline, mis elu sisse wiib ja pisut on neid, kes seda leiawad. (Matt. 7, 13—14). Kristus kuulutab meile siis ette, et palju inimesi laia teed, wähä aga kitsast teed kõnniwad. Sellepärast waata ette, et sinagi suure hulga jekka laiale teele ei lähe!

Nagu Heraklese juurde muiste, nii astub sinugi juurde ilus naesterahwas ja meelitab sind. Aga pea meeles: ta nimi on patt. Sajal kujuk ja tuhandel wiisil awaldab ta oma wõrkusid. Apostel loeb neist mõned üles: Viha teod on: abielu rikkumine, hoorus, roojus, kiimalus, wõerajumala teenistus, nõidus, waen, riid, kade wiha, wihastelemised, riidlemised, lahkimised, segased õpetused, kadetus, tapmised, liigjoomine, prassimine ja mis nende sarnased on, kellest mina teile enne ütlen, nõnda kui mina ka enne olen ütelnud, et need, kes niisugust teewad, ei pea mitte Sumala riiki pärima! (Gal. 5, 19—21). Kõiki neid pattusid pruugib saadan wõrguks inimestele, mõnda aga iseäranis heameelega. Näituseks nelja esimese patuga peab saadan suurt lõikust noore rahwa seas. Waewalt on noored hinged leerist lahti pääsnud, kui maal juba hirmsad õõsised hulkumised algawad. Uuu ja häbi tallatakse jalgade alla, ropp elu astub päewakorrale

ja lõpeb tihti weriste taplemistega, peksuga ja mõne muu pahandusega. Mõne korra wõtawad juba leeritamata poisid niisugustest hulkumistest osa ja leeritamata tütarlapsed wõtawad niisugusid õwõeraid wasta. Linnades ei astu õõsine hulkumine küll sedasama wiisi platsi, aga lihahimude orjamises ei anna linnad küladele sugugi järele. Kuuenda käsu wasta effimine astub weel hirmsamalt linnades filma ette. Sellepärast kuule: põgene lihahimude eest, hoia pahade feltfiliste eest. Iga patt, mis inimene teeb, see on wäljastpidi ihu, aga kes hooratööd teeb, see teeb pattu oma enese ihu wasta. Ehk eks teie ei tea, et teie ihu on Püha Waimu tempel, kes teie sees on, keda teie Sumalalt saanud, ja teie ei ole mitte iseeneste päralt! (1 Kor. 6, 18—19.)

Lihahimud, need nõuawad oma ohwreid nii hästi poiste kui tütarlaste seas. Deine saadana wõrk, aga enam meesterahwa jaoks, on joomine. Waewalt pääseb poisid leerist, kui ju sõbrad meelitama tulewad jooma. Kes joob, see wast on mees! Nii ja tuhandel muul kombel kutsuwad nad oma kilda. Ja paraku, tuhanded kuulewad seda kutsut, tuhanded lähewad saadana templisse saadanale ohwerdama, nad ohwerdawad oma mõistuse, ohwerdawad ajaliku õnne ja igawese õnnistuse! Tuleb saadan ise ehk saadab ta oma sulased wiinaga sind kiufama, siis tuleta meelde: Te ei wõi juua Issanda karikat ja kurjawaimude karikat, te ei wõi osa saada Issanda lauast ja kurjawaimude lauast! (1 Kor. 10, 21). Saadana laud lahutab

find jäädawalt Sumalast. Halwad seltsilised saadawad find saadana sülle!

Olgu patt, mis sügune olgu, iga patu eest hoia. Siget teed astu edasi, siis saad sihile. Waimu kasu on armastus, rõõm, rahu, pakk meel, heldus, headus, truudus, tasandus, kasinus. (Gal. 5, 22). Need saadawad find kitsal edasi.

Palu ja käi armulana!

Palwe tegemine on laste asi! ütlemad tihti wanemad inimesed. Et nad palwet laste asjaks peawad, ei pane nad ise iialgi käsi risti, ei palu ega täna iialgi Issandat. Teia aga, et see ütlus sulle suurt saadana walet kuulutab. Niisama hästi nagu laps, peab wanagi inimene Sumalat paluma. Sõnas ja sakramendis pakub Sumal inimesele kätt ja annab; palwes pead sa käe üles tõstma Issanda armu wasta wõtma. Palwe on nagu hingamine. Tääb hingamine järele, sureb inimene. Me elame nii palju kui palume. Tahad sa elada, siis palu, palu igapäew Sumalat, ehk muidu sured sa warsti Sumalale.

Korra küsiti ühelt walgalt mehelt, mis inimesele taewasse pääsmiseks tarwis läheb.

Kolm asja: wastas waga mees.

Mis need on?

Esimene: palu Sumalat!

Teine?

Palu Jumalat!

Kolmas?

Palu Jumalat!

Õnnistegija ise on meid käskinud paluda ja õpetanud paluma. Paluge, siis peab teile antama! (Matt. 7, 7) ütleb ta. Ja Paulus manitseb: Paluge lõpmata Jumalat. (1 Tess. 5, 17). Sige inimese palwe maksab palju! (Sak. 5, 7) tähendab püha kiri teises kohas. Palud sa, nagu Jumal seda nõuab ja nagu kolmas peatükk õpetab, siis kuuleb Jumal tõesti sinu palwet. Ära usu seda walet, et palwe laste asi on. Tuleta meelde, et meie Õnnistegija ise jagedasti on palunud. Apostlid palusiwad niisama õige tihti. Usuisad ja pühad mehed pidasiwad seda ikka suureks armuks Jumalaga palwes kõneleda. Abraham, Iisak, Jakob, Mooses, Daawet j. n. e. astusiwad palwetega Jumala ette. Elias oli suur prohwet ja palus Jumalat. Arwad sa ennast siis suuremaks kui usuisad ehk prohwetid? Palu, palu, sest nii kaua kui sa palud, ei wõi waenlane sind wõita. Walwage ja paluge, et te kiusatusesse ei langeks. Sätad sa palumise, saad warsti waenlasele saagiks.

Ära jäta kirikus käimist hooletusesse ega ära pea altari sakramenti halwaks. Kes kirikus käimisest ja Jumala sõnast enam lugu ei pea, see astub sammu juba saadana poole; kes aga Jumala armulauda põlgama hakkab, see teeb käed saadana ümbert kinnihakkamiseks lahti. Armulaud on kiriku kõige kaunim ja kenam ehe, kõige parem warandus ristimise kõrwal.

See on hallikas, kust me võime võtta armu armu peale. Armulaua on Õnnistegija ise meile seadnud. Kristuse suurt armastust sinu ja kõige patuste vastu pead sa pühal õhtu söömaajal meelde tuletama. Ta on sinu patud oma kanda võtnud, sinu eest surma läinud, sulle taewa lahti teinud ja sina — tahaksid teda unustada! See oleks hirmsam kui hirmus, kui ja teda unustaksid! Sumal paraku, niisugusid inimest leiame ometi palju, kes Jeesuse lunastamise tööst lugu ei pea ega seda taha meelde tuletada. Ma olen mõndagi inimest näinud, laste wanemaidki, kes sisseõnnistamise ajal esimese ja viimse korra oliwad armulaual käinud. 10, 20, 30 aastat oli sest saadik mööda läinud! Kui neilt küsiti, miks nad Jeesanda armulauast nii kaua eemale jäänud, vastasiwad nad tihti: „Jäi ikka, jäi minemata, kuni viimaks häbenema hakkasin ja häbi pärast enam minna ei tohtinud!“ Hoia, et sinuga niisama ei sünni!

Õnnistegija ei ole kufagilgi määranud, kui tihti me armulaual peame käima. Pea aga meeles, et meile armulaual pattude andeksandmist, elu ja õnnistust antakse, et me Jeesanda ihu ja were maitsemise läbi Õnnistegijaga isäralikku ühendusesse astume. Pea meeles, et me iga päew palju pattu teeme ja nuhtlust teenime. Sellepärast läheb meil tihti, tihti osajasmist Jeesandaga tarwis. Ära arwa, et armulaud oma kaunidust kaotab, kui sa liig tihti seal käid. Ei, palju enam näed sa: mida sagedamini sa käid, seda ilusamaks läheb armulaud, seda rohkem õnnistust saad sa oma Jeesandalt.

Alga kui sa südames soovi ei tunne Jumala armulaua järele? Seda enam läheb seda siis sulle tarvis; siis on ju küllalt põhjust, kui iseenejel igatsuse tunded puuduwat. Alga ära unusta: ära mine komme pärast! Palju leitaſe neid, kes enestele wiisiks wõtnud nii ja nii mitu korda aastas laual käia. Peab õige armulauale minema, mu kord alles käimata! ütlemad nad, just nagu oleks neil mõni teokord ära käia. Sälle teised ütlemad: mu seltsilised lähewad lauale, nüüd pean minagi minema! Niisugune käimine on komme pärast. Kes kõlwatu sööb ja joob, see sööb ja joob iseeneſele nuhtlust, sest et ta ei tee wahet Jssanda ihu juures, (1 Kor. 11, 29) ütleb niisuguste kohta Paulus. Sellepärast katſu iseennast läbi, pane oma pattusid tähele, kahtſe neid ja paranda meelt. Tnime ne katſugu iseennast läbi ja nõnda söögu tema sest leiwaſt ja joogu sest karikaſt! (1 Kor. 11, 8) manitſeb apostel. Vähes sa rufuks peſtud südamega Jssanda abi peale lootes ja Jeesuse siſse uskudes armulauale, siis kuuled sa sealt õnniſt! hüüdu: Ole julge, mu poeg, ole julge, mu tütar, ſu patud on ſulle andeks antud, mine rahuga!

Pea piibel pühaks ja kateſismus kalliks!

Mis sa loed? küſib Wilippus Mooramehelt. Mooramehel on prohweſi raamat käes, Jesaia ettekuulutamiſi Õnnistegijaſt loeb ta. Mis sa loed aga?

Mis on siru armsam raamat? Siinamaale lugesid ja hoolega katekismust ja piiblit. Nende lugemist nõuti leeri ajal. Nende hoolas lugemine leeriajal ei tähenda weel, et nad julle tõesti kõige armsamad raamatud on. Nende hoolas lugemine pärast leeriaega alles annab tunnistust, kui armsaks need raamatud sulle saanud. Mida hakkad ja nüüd lugema? Mis loed ja pärast leerilõpetust? Västa jelle küsimise peale!

Ma kardan, et ma kurwa wastuse saan. Romaanisid, uudisjutte, unenäoasetusi loen ma! nii wastab mõnelgi noorel hingel kui mitte suu, siis ometi süda. Sumal paraku, suurem jagu noori arvab, et neil pärast leerilõpetust enam tarwis pole piiblit ega katekismust kätte võtta. Leerist lahtipääsmisega peavad nad endid täiskaswanud inimesteks, täiskaswanud inimeste raamatud arvavad nad aga just romaanid ja muud sarnased olevat. Neid nõuavad nad taga, neid loevad nad. Kas tead aga, kelle suguseks ma niisugusid noori hingesid pean arvama? Nende sarnasteks, kes ära lähewad maalt, mis mett ja piima jookseb, kes lähewad maiust otsima potist, kelle peale kirjutatud: surm potis! Tõesti, seni kuni Sumala mees jahu niisuguse kirjanduse potti pole wisanud, peavad sellest potist maitsejad prohweti lastega korra kiskendama: Surm potis! Romaanid, uudisjutud ja muud sarnased on tihti kihwti tilgad noorele hingele. Mida rohkem noor hing neid kihwti tilku saab, seda enam hakkab kihwt mõjuma, kuni ta wiimaks hingele hukatust toob. Tänu Sumalale, kõigi romaanide ja uudisjuttude

kohta ei wõi õhata: surm potis. Leidub häidki romaanisid ja uudisjutte, kuid nende arm on nii pisuke. Seal läheb siis hoolast ettevaatamist tarwis, et sa enesele lugemisega kahju ei tee.

Üks raamat aga on olemas, mis sulle elu tahab anda. See on piibel. Katsuge kirjad läbi, sest teie armate, et teil nende sees on igawene elu ja need on, mis minust tunnistawad (Joh. 5 39), ütleb Jeesus. Püha kiri on raamat kõige elu tarwis. Osa sest raamatust, Uus Testament, anti sulle leeriajal juhatajaks eluteele kaasa. Küsi selle juhataja käest igal ajal nõuu. See juhataja on Jumala sõna. Pühad mehed, aetud Pühast Waimust, on selle kirjutanud. See ei ole siis inimeste tarkus ega inimeste õpetus, mis see juhataja sulle annab, waid Jumala oma juhatus. Kust wõid sa weel paremat juhatajat saada? Taewas ja maa lähewad hufka, aga minu sõnad ei lähe hufka (Matt. 24, 35), ütleb Jeesus. Taew merel tarwitab õõsel edasiminemiseks tuletorni; ei paista tuli tuletornist, wõib laew kergelt hufka minna. Patu pimeduses kõndides läheb inimesele walgust tarwis; selle walguse annab meile püha kiri. Sinu sõna on mu jalale lambiks ja walguseks mu jalgtee peal! (Paul 119, 105) ütleb püha laulja Jumala sõna kohta. Ilma Jumala sõnata komistad sa pimedas, sa lööd pead wasta kiwa ja kända, sa teed enesele ühte lugu haiget, aga Jumala sõnaga kaob pimedus su ümber ja päike hakkab sulle jälle paistma. Kus walgus, seal elu. Jumala sõnast

tuleb elu sinugi südamesse. Kõik püha kiri on Sumalast sisse antud ja saadab kasu õpetuseks, noomimiseks, parandamiseks, juhatuseks, mis õiguses on, et Sumala inimene võiks täiesti kõlbuline ja kõigile heale tööle täiesti valmistatud olla. (2 Tim. 3, 16. 17).

Kui püha kiri sulle tõesti lambiks, valguseks, tuletorniks ja päikseks saab, siis ei või sa muud kui pead jeda lampi, jeda valgust iga päew tarvitama. Ei sest saa küll, et sa ainult pühapäew selle valguse lased paista ja nädali otsa pimeduses kõnnid. Nagu su keha iga päew rooga tarvitab, nii tarvitab su hing iga päew Sumala sõna. Ilma Sumala sõnata nõrked sa varsti eluteel, kuna Sumala sõna sind ikka tugewamaks ja tugewamaks teeb. Võta Peeroe rahvas enesele eeskujuks. Peeroe rahvast kuulutatakse: Nad mõttsivad sõna kõige hea meelega wasta ja otsisivad iga päew kirja seest, kas see nõnda pidi olema (Apost. Teod. 17, 11). Nii loe iga päew püha kirja. Võta näituseks „Piibli-kalender“ enesele abiks; see õpetab sind korra järele lugema, see aitab sulle kirja ära seletada. Loe Uut Testamenti, aga Wanagi Testamendi lugemine saadab kasu.

Võta kingad jalast ära, sest paik, kus sa seisad, on püha maa! hüüdis Sumal Moosesele, kui Mooses läks põlewat pöösast vaatama. Võta kingad jalast ära, sest paik, kus sa seisad, on püha maa, kiri, mis sa loed, püha kiri! nii hüüab Sumal sinugi wasta, kui sa hakkad Sumala sõna lugema. See tähendab: jätta kõik patused mõtted maha, heida kõik halwad

armamised kõrvale. Rääd pane palju enam risti, palu, palu Sumalat, et ta su waimu walgustaks ja su mõistust awaks. Palu Sumalat, et Sumal su südame niisama lahti teeks nagu Viidia südame. Palu lugemisegei järelegi, et Sumal loetud sõnale õnnistust annaks. Tihti leiad piiblis kohta, kellest hästi aru ei saa. Palu, et Sumal ise sulle seda seletaks. Mine oma hingekarjase juurde, temagi annab sulle raske koha poolest juhatusi. Mida enam sa loed ja Sumalalt õnnistust palud, seda selgemaks läheb sulle kõik.

Olge sõna tegijad ja ei mitte üksipäinis kuuljad, et teie walemõtlemise läbi endid ei peta! (Jaf. 1, 28) ütleb püha kiri. Ara unusta, mis oled lugenud, waid katsu seda eluga täita, mis Sumala sõna sinult nõuab. Sest kui keegi on sõna kuulja ja ei mitte tegija, see on mehe sarnane, kes oma ihulikkude palet peeglis katsub; ta on seda katsunud ja ära läinud ja sedamaid ära unustanud, misjugune ta oli! ütleb Jakobus selle kohta weel (1, 23—24). Sõna tuleb siis tallele panna südamesse, otsekui Mariast üteldakse, et ta pidas kõik karjaste sõnad meele ja mõtles nende peale südames. (Luuk. 2, 19). Ütle Taawetiga seltsis alati: Ma panen su sõna tallele oma südamesse, et ma pattu ei tee sinu wasta. (Pauk 119, 11). Ei see tee sind õndsaks, kui sa kas terwe püha kirja peast oskad, aga ometi selle järele ei ela. Wariserid ja kirjatundjad tundsiwad väga hästi püha kirja, aga ometi kuulutas Õnnistegija neile hukatusi. Õnnistust leiad sa aga, kui sa elus igas tükis Sumala

sona järele käid, kui see sinule juhtnööriks ja Pet-
lemma täheks saab.

Ära unusta katekismustki ära. Korra küsisin
ühelt wanemalt inimeselt: Mis ütleb selle kohta
katekismus? „Ei ma seda enam tea, katekismus mull
ammu unustatud. See on laste raamat!“ vastas
küsitaw. Katekismus on laste raamat! see on ülepea
suurema jao rahwa armamine. Katekismus ei ole
aga mitte ainult laste raamat, waid niisama hästi
rahwa raamat, rahwa piibel. Mis piibel pikalt ja
laialt ära seletab, siin ja seal ette toob, ülepea mis
ristiinimesele õnnistuseks tarwis teada läheb, see kõit
on katekismuses üheskoos. Ära arwa ialgi, et sa
seda küllalt juba tead ja lugenud oled. Isa Luterus
ise ütleb, et ta seda iga päew peab lugema. Kate-
kismuse sisu peab su elus elawaks saama, see on, sa
pead oma eluga üles tunnistama, et sa katekismuse
järele elad. Glu katekismuse järele on elu piibli
järele. Põlgad sa katekismuse ära, põlgad sa kate-
kismusega piibli ära. Dn ju piibel see alus, kelle
peal katekismus seisab. Katekismus ei patu Luteruse
tarkust ega Luteruse õpetust, waid Jumala nõudmist
ja tahtmist paneb ta meile silma ette. Sellepärast
pea see raamat alati armsaks ja kalliks.

Peale katekismuse leidub veel mõnda kasulikku
raamatut, nagu lauluraamat, jutluse raamatud j. n. e.
Ülmalikka raamatuidki wõid lugeda, aga seda pea
meeles: ole nende lugemisega ettewaatlik. Ainult
neid loe, mis su elu tõesti edendawad, sulle kasu

saadawad. Ei tea ja ise, misjuguised niisugused raamatud on, siis mine koolmeistri ehk õpetaja juurde, küsi neilt, küll nad juhatawad.

Tuleta otja meelde!

Korra küsis üks õpetaja pärast leeritamist ühelt leerilapselt: „Mis ja nüüd hakkad tegema?“

„Nüüd lahkun isamajast ja lähen raha teenima!“
vastas leeripois rõõmsasti.

„Ja siis?“

„Kui paraja jao raha olen teeninud, hakkan oma käre peal elama!“

„Ja siis?“

„Siis tarwis naesewõtmise peale mõelda!“

„Ja siis?“

„Siis annab Jumal meile wististi lapsi. Neid tuleb kaswatada ja koolitada, et neist head, auusad inimesed saaksiwad.“

„Ja siis?“

„Siis saadan neid leeri, nagu nüüd ise olen leeriis käinud!“

„Ja siis?“

„Siis jõuab warsti aeg enesele kätte puhkama jääda. Ma annan tööd ja mured laste hooletis ja elan nagu wana herra rahus.“

„Ja siis?“

„Siis — siis? Noh, ega inimene igawesti maa peal wõi elada. Siis wist tuleb wiimaks surm kätte.“

„Ja siis?“

„Siis — siis — siis“ — Noormees waikis.

„Ja siis?“ küsis õpetaja uuesti.

Pika mõtlemise peale wastas wiimaks noormees:

„Meile kõigile on seatud üks kind surra, pärast seda aga kohus. Meie peame kõik awalikuks saama Kristuse kohtujärje ees, et igaüks peab seda mõõda saama, kui tema ihus on teinud, olgu see hea ehk kuri. (2 Kor. 5, 10).“

Pika küsimise waral tuli noorele mehele alles õige wastus meelde.

Tõesti, me ei ela mitte ainult siin maa peal, ei, pärast surmagi elame edasi, pärast surma algab teine elu, elu seda mõõda, mis meie maa peal teinud, kas head ehk paha. Poleks igawest elu, wõiks inimene weel elada oma tahtmise, oma himude järele, mõteldes: suren ma, siis otsas kõik! Nüüd aga on Jumal kõigile pärast surma weel kohtu määranud, kus igaüks oma tööst, sõnadest ja mõtetest aru peab andma. Ükski adwokat ei aita sind ses kohtus, ükski wale ei maksja ses kohtus, midagi ei saa sa salata ega warjata ses kohtus. See, kelle filmad nagu tuleleegid, näeb kõik, tunneb kõik, teab kõik. Ta maksab sulle, kudas su töö olnud. Hirmus on elawa Jumala kätte langeda!

Tuleta ikka meelde õpetust, mis Tobias teele minewale pojale andis: Kõige oma eluaja, poeg, mõtle Issanda meie Sumala peale ja ära püüa mitte pattu teha ega üle tema käskude minna, tee õigust kõige oma eluaja ja ära käi ülekohtu tee peal. (Tob. 4, 5). — Patt see peab sulle nagu kõige kühwtisem madu olema, nagu kakk, — ta eest pead ja põgenema, mill ja iganes teda näed tulewat, ehk kus teda arwad wiibiwat. Mõttele ja ütle alati Joosepiga: Kudas peaksin ma selle suure kurja tegema ja Sumala wasta pattu tegema. (1 Moos. 39, 9). Issand on see, kes sulle kõik su ülekohtu andeks annab, kes ära parandab kõik su wigadused, kes sinu suu täidab heaga, et su iga uueks saab nagu kottkal. (Paul 103, 3—5). Tänuks selle eest tahaksid ja siis Issanda wasta pattu teha ja ennast igawesesse hukatusesse saata? Nutta ja päästa oma hingel!

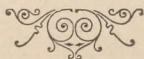
Õpi Daawetiga õhkama: Jehoowa, anna mulle teada mu eluotsa ja mu päewade mõõtu, mis sugune see on, et ma tunnen, kui sant ma olen. Waata, ja oled mu elupäewad pannud kämle laiuseks, mu eluford on kui ei ühtigi sinu ees, iga inimene on küll koguni tühine, see on terwe tõsi. (Paul 39, 5). Kaha pannakse küll hauda, ihu saab mullaks, aga kui üksford Issanda pasun hüüab, siis peawad kõik furnud haudadest wälja tulema. Tund tuleb, millal kõik, kes haudades, peawad ta äält kuulma, ja wälja tulema, kes head teinud, elu ülestõusmiseks, aga

kes paha teinud, hukkamõistmise ülestõusmiseks. (Joh. 5, 28. 29). Nõudsid ja Jeesus tahtmist taga, oli Jeesus fullegi Õnnistegijaks, siis ütleb kohtumõistja sulle: Tule siia, mu Jsa õnnistatud, päri kuningriik, mis sulle valmistatud maailma algmisest. (Matt. 25, 35).

S i s u.

	lht.
1. Nimeleht	3
2. Mälestuse salmid piiblist	4
3. Sisjeõnnistamise-aegsed töötused	5
4. Jää Jeesuse juurde	6
5. Mõttele oma töötuste peale	12
6. Rõnni kitsast teed	15
7. Palu ja käi armulaual	19
8. Pea piibel pühaks, katekismus kalliks	22
9. Tuleta otja meelde	28

Kirjad, mis „Kriistliku rahwakirjanduse agenturi“ kulus ilmunud:

Ederberg, Ewangeliumi-Luteruse usu Jumalateenistus ja kirikuaasta. Hind 5 kop.

„ Piibli jäljed praeguse Palästiina maa kombetes. Tõine trükk. Hind 5 kop.

„ Öndsa Lutheruse Pühade jutlused. Hind 20 kop.
Lipp, Laste jõululeht, 10 pildiga. Hind 5 kop.

„ Tõine Laste jõululeht, 14 pildiga. Hind 5 kop.

„ Laste lõbu, II. jagu, 13 pildiga. Hind 15 kop.
kõid. 20 kop.

„ Kodumaa kiriku ja hariduse lugu, II. jagu. Hind 40 kop. kõid. 50 kop.

„ Kodumaa kiriku ja hariduse lugu, III. jagu. Hind 40 kop. kõid. 50 kop.

Kennit, Piibli raamatu esimene leht, Bettegi järrele. Hind 15 kop.

Tarkpea, Koidu kiired pimedas paganate ilmas. Hind 5 k.

a) Indiamaa missiooni põllult. Hind 3 kop.

b) Aafrikamaa missiooni põllult. Hind 3 kop.

Eisen, Laupäewa-õhtused lugemised. Kolm kirjutust järelemõtlemiseks. Hind 5 kop.

„ Mälestuse raamatute leerilastele. Hind 5 kop.

„Kriistliku rahwakirjanduse agenturi“ ladu on Riias Suures Liivanu kitsas (Gr. Sandstrasse) nr. 29, Jurjewis raamatu kaupluses Aleksandri-nul. nr. 3.

